

Terméktájékoztató

Egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet
Plain Vanilla FX Option

ERSTE
Bank

Egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet

A termék leírása

A Devizaárfolyam opciós ügylet (más néven FX Option) keretében az opció jogosultja (vevője, vásárlója) az Opciós díj megfizetése ellenében jogot szerez arra, hogy egy előre meghatározott Névleges tőkeösszeget az opciós jog jellege szerint megvásároljon vagy eladjon az üzletkötéskor meghatározott Kötési árfolyamon.

A Devizaárfolyam opciós ügylet kötelezettje (eladója, más néven kiírója) az Opciós díj ellenében eladási vagy vételi kötelezettséget vállal az opció jogosultjával szemben.

Az opciók így hasonlóak lehetnek például egy biztosítási szerződéshez, amelyekben az opció vásárlója az Opciós díj megfizetésével védelmet szerez egy kedvezőtlen piaci esemény – Piaci ár elmozdulás – ellen.

Az opció Lehívása

Az opció vevője akkor él Opciós jogával (azaz az opció akkor kerül Lehívásra), ha a Lehíváskor érvényes Piaci ár kedvezőbb, mint a meghatározott Kötési árfolyam. Ilyenkor az opció Lehívásával az opció vevője nyereséget realizál, ahol a nyereség egységnyi összege a Kötési árfolyam és az érvényes Piaci ár különbözete. Kedvezőtlen irányú árfolyamváltozás esetén az opció vevője nem él Opciós jogával, azaz az opció nem kerül Lehívásra. Az opció Lehívásáról kizárólag az opció vevője dönthet, a kiíró (eladó) köteles végrehajtani a tranzakciót, ha a Lehívás megtörténik.

Az opció eredménye

Az opció eredménye attól függ, hogy a lejáratkori Piaci ár kedvezőbb vagy kedvezőtlenebb az opció Kötési árfolyamánál, valamint a különbözet meghaladja-e a szerződéskötéskor meghatározott Opciós díjat. Az opció eredménye ellentétes az opció vevője és eladója szempontjából, ami a vevő nyeresége, az egyben az eladó vesztesége és fordítva.

- Ha az opció nem kerül lehívásra, akkor az Opciós díj teljes összege az eladó nyeresége és a vevő vesztesége.
- Ha az opció lehívásra kerül, akkor az eredmény a következőképpen alakul:
 - Amennyiben az opció Lehívásán realizált nyereség összege nem éri el az Opciós díj összegét, akkor az opciós ügylet összességében veszteséggel járt az opció vevője és nyereséggel az opció eladója számára, ahol az opció eredménye az Opciós díj és a Lehíváson realizált eredmény különbözete.
 - Amennyiben az opció lehívásán realizált nyereség összege megegyezik az Opciós díj összegével, akkor az opciós ügylet összességében nem járt sem nyereséggel, sem veszteséggel az opció vevője és eladója számára.
 - Amennyiben az opció lehívásán realizált nyereség összege meghaladja az Opciós díj összegét, akkor az opciós ügylet összességében nyereséget hozott az opció vevője és veszteséget az opció eladója számára, ahol az opció eredménye a Lehíváson realizált eredmény és az Opciós díj különbözete.

Az opciók típusai

Európai vagy amerikai opció

A devizapiacon ún. európai típusú opciókkal kereskednek. Az európai típus opció esetén az opció vevője (jogosultja) kizárólag az opció Lehívási napján, a piaci szokványoknak megfelelő időpontban élhet az opciós szerződésben meghatározott jogával (az Üzletkötés napja és a Lehívás napja közötti időszakban viszont nem).

Az amerikai típusú opciók esetén az opció vevője (jogosultja) az opció Lehívásának napjáig bármikor élhet az opciós szerződésben meghatározott jogával.

Vételi (Call) vagy Eladási (Put) opció

A vételi (Call) opció vevőjének joga van az opcióban megállapodott Névleges tőkeösszeget az opció eladójától megvenni az opció Kötési árfolyamán az üzlet megkötésekor meghatározott lejáratú időpontban.

Az eladási (Put) opció vevőjének joga van az opció Kötési árfolyamán az opcióban megállapodott Névleges tőkeösszeget az opció eladójának eladni az ügylet lejáratú időpontjában.

A vételi (call) opció eladójának kötelezettsége van az opció Kötési árfolyamán az opcióban megállapodott Névleges tőkeösszeget az opció lejáratának napján az opció vevőjének eladni.

Az eladási (put) opció eladójának kötelezettsége van az opció Kötési árfolyamán az opcióban megállapodott Névleges tőkeösszeget az opció lejáratának napján az opció vevőjétől megvásárolni.

Mivel a Devizaárfolyam opciók esetén az ügylet jellegénél fogva mindig meg van határozva, hogy a megvásárolni vagy eladni kívánt devizáért milyen másik devizában kell az ellenértéket megfizetni, egy konkrét devizaopció mindig az egyik devizára vonatkozó vételt és a másik devizára vonatkozó eladást is jelent. Tehát pl. egy EUR vételi (Call) opció, ahol a Kötési árfolyam EUR/HUF-ban van meghatározva, egyben HUF eladási (Put) opciót is jelent. A Kötési árfolyamon az opció megvásárlójának joga van HUF-ért EUR-t vásárolni, de ugyanezt a jogot úgy is kifejezhetjük, hogy joga van EUR-ért HUF-ot eladni.

Opciós ügyletek kötésének általános gazdasági megfontolásai

Opció vásárlása esetén

Az opció vásárlója egyoldalú védelmet szeretne a kedvezőtlen árfolyammozgás ellen, ugyanakkor részesedni szeretne a számára kedvező irányú árfolyammozgásból vagy növekvő piaci Volatilitásra számít az adott Devizapár árfolyamára vonatkozólag. Az opció által nyújtott védelemért cserébe az opció vásárlója hajlandó megfizetni az Opciós díjat.

Opció eladása esetén

Az opció eladója az árfolyam mérsékelt jövőbeli elmozdulásra vagy csökkenő Volatilitásra számít. Ezért az opció eladójának az Opciós díj jelenben történő megszerzése a célja, és cserében akár magas – elméletben korlátlan – árfolyam veszteséget, illetve annak menedzselését hajlandó vállalni.

Szintetikus határidős ügyletek felépítése opciókból

Szintetikus határidős ügyletnek nevezzük azokat az opciókból felépített határidős ügyleteket, amely keretében az Ügyfél az egyik típusú opciót (pl. Call) megvásárolja, a másik típusú opciót (pl. Put) eladja ugyanazon Kötési árfolyammal és megegyező lejáratra. A két opció kombinációja azt jelenti, hogy a Lehívás napján a Kötési árfolyamon szükségszerűen végrehajtásra kerül az ügylet, mivel a két opciós ügylet valamelyike Lehívásra kerül.

A Szintetikus határidős ügylet típusai:

- Határidős deviza vétel: A megvásárolni kívánt devizában Call opció (vételi jog) vásárlása és Put opció (eladási jog) eladása.

- Határidős deviza eladás: A eladni kívánt devizában Call opció (vételi jog) eladása és Put opció (eladási jog) vásárlása.

Sávós devizaárfolyam opciós ügyletek felépítése opciókból

Lehetséges különböző Kötési árfolyamú opciók megvásárlásával és eladásával ún. sávós ügyleteket létrehozni, amelyek az Ügyfél árfolyamkockázatát egy bizonyos, az opciók Kötési árfolyamai által határolt sávban korlátozzák. Ez utóbbi ügylet típusokat szokták Gallér vagy Risk-Reversal ügyleteknek is hívni. Ezek segítségével az Ügyfél rugalmasan tudja felépíteni a számára optimális védelem-kockázat-költség profilú fedezeti stratégiáját. Ebben a struktúrában a megvásárolt opció díját (ami az Ügyfél számára költséget jelent) részben vagy egészen finanszírozza az eladott opció díja (ami az Ügyfél számára bevételt jelent).

A termék azonosított célpiaca

A Devizaárfolyam opciós ügylet általában olyan Ügyfelek számára ajánlott, akiknek a jövőben devizakonverziós kitétségük keletkezik:

- exportőrök: deviza árbevételük keletkezik, amit jellemzően helyi devizára (pl. HUF) váltanak át,
- importőrök: deviza kifizetéseiket jellemzően helyi devizában keletkező bevételekből finanszírozzák,
- tőkebefektetésük Deviza-árfolyam kockázatának szeretnék kezelni,
- devizahitelük árfolyamkockázatát szeretnék kezelni

A terméket azon Ügyfeleink köthetik meg, akik:

- a Bszt. szerinti **lakossági ügyfélnek**, **szakmai ügyfélnek** vagy **elfogadható partnernek** minősülnek;
- a MiFID kérdőív eredménye alapján rendelkeznek a megfelelő termékismerettel.

A termék azon Ügyfeleink számára ajánlható Befektetési tanácsadás keretében, akik a MiFID kérdőív eredménye alapján legalább **magas kockázati besorolással** rendelkeznek.

A termék megértéséhez szükséges definíciók

Alapletét	A Származtatott ügylet létrehozásához szükséges fedezet. A Származtatott ügyletek megkötése előtt az Ügyfél által az adott mindenkor Alapletét követelménynek megfelelően minimálisan elhelyezendő óvadék összege, és/vagy a Bank által megállapított szükséges Treasury limit összege, amely az adott Származtatott ügylet Ügyfél részéről felmerülő esetleges veszteségének fedezetéül szolgál.
Alapletét követelmény	Az adott banki származtatott termékre, mint ügylet típusra, a Származtatott ügyletek esetében a Bank Fedezeti és Biztosítéki Hirdetményében előírt mértékű fedezeti követelmény.

Átértékelés	Az Átértékelés időpontjában a származtatott termékre kötött Származtatott ügylet pillanatnyi eredményének megállapítása. Az Átértékelést az adott Származtatott ügyletre a Bank úgy végzi el, hogy az adott Származtatott ügylet piaci értékét határozza meg az Átértékelés időpillanatában oly módon, hogy az adott Származtatott ügyletet milyen áron, vagy árfolyamon lehetne egy Lezáró eseti megállapodással megszüntetni. Az Átértékelést a Bank forintban fejezi ki. Ha az Eseti megállapodás Átértékelési eredménye közvetlenül nem forintban keletkezik, akkor a Bank - a Származtatott ügyletre vonatkozó Átértékelési eredményt - az Átértékelés napján az Átértékelésig utoljára rendelkezésére álló piaci árfolyamon számítja át forintra.
Átértékelési eredmény	A Származtatott ügyletnek az Átértékelés során megállapított pillanatnyi nyeresége, vagy vesztesége. Az Átértékelési eredményt a Bank a kialakult mindenkori Piaci árak, valamint referencia-jegyzések alapján állapítja meg. A negatív és pozitív Átértékelési eredmény az Ügyfél szempontjából kerül kifejezésre. Negatív az Átértékelési eredmény, ha a Származtatott ügylet értéke az Ügyfél számára az Átértékelés során veszteséget mutat (veszteséges Átértékelési eredmény). Pozitív az Átértékelési eredmény, ha a Származtatott ügylet értéke az Ügyfél számára az Átértékelés során nyereséget mutat (nyereséges Átértékelési eredmény).
Azonnali elszámolás	Olyan pénzügyi elszámolás, amelynek keretében a Bank megállapítja a mindenkori piaci árfolyamok, árak, hozamok stb. alapján az adott mindenkori ügylet Lejárati napot megelőző elszámolásából az Ügyfelet terhelő kötelezettség vagy megillető követelés Azonnali elszámolás Értéknapjára vonatkozó piaci értékét és azzal az Értéknapon elszámol az Ügyféllel.
Azonnali ügylet	Olyan ügylet, amelynek Értéknapja a Spot értéknapi, valamint minden olyan ügylet, amelyet az adott eszköz kereskedésében szabványosított ún. azonnali elszámolással teljesítenek.
Banki munkanap	Azon naptári nap, amelyeken a Származtatott ügyletben szereplő devizanem, vagy devizanemek tekintetében a Bank üzletkötés céljára (beleértve az adott pénznemre vonatkozó fizetéseket és a más devizával vagy devizabetétekkel folytatott ügyleteket) nyitva van.
Befektetési tanácsadás	Értékpapír adásvételhez, Strukturált befektetési ügyletnek vagy Származtatott ügyletnek kapcsolódó, illetve ezen ügyletek tárgyát képező adott mindenkori pénzügyi eszközre vonatkozó, az Ügyfél részére személyre szólóan nyújtott ajánlás
Befogadási Érték	Az Óvadék(ok) biztosítékként történő lekötésekor számított fedezeti forint értéke.
Deviza-árfolyam	Valamely deviza egységének egy másik devizában kifejezett értéke.
Devizapár	Két eltérő devizanem együttese, amelyben az egyik deviza értékét a másik devizában fejezik ki.

Elszámolás	A Származtatott ügylet Fizikai szállítással való teljesítését, vagy a Származtatott ügylet és az azt Lezáró eseti megállapodás értékkülönbözetének (nettó különbözet) megállapítását és a kötelezett fél általi pénzügyi teljesítését jelenti.
Elszámolási számla	Az Ügyfél és a Bank közötti külön elszámolási megállapodásban meghatározott, Ügyfél azon bankszámlája vagy Treasury technikai számlája, amelyen az adott mindenkorai Ügyletnek kapcsolódó jóváírásokat, terheléseket a Bank teljesíti.
EMIR	A 648/2012/EU rendelet, a 148/2013/EU felhatalmazáson alapuló rendelet, a Bizottság 1247/2012/EU végrehajtási rendelete és valamennyi ezekhez kapcsolódó EU vagy magyar jogszabályi rendelkezés, amely az egyes Származtatott ügyleteket megkötő fél adatszolgáltatási és egyéb kötelezettségeit tartalmazza.
Értéknap (Elszámolási Értéknap)	Egy Származtatott ügylettel kapcsolatos pénzügyi teljesítések napja.
Eseti megállapodás vagy Ügylet	A Keretszerződés hatálya alatt létrejött Értékpapír adásvétel, Származtatott ügylet, Strukturált befektetési ügylet együttesen és külön-külön.
Fizetési nettósítás	Az adott Értéknapra eső, több Származtatott ügylet esetén a Fizikai Szállításból származó, továbbá minden egyéb pénzfizetési kötelezettség (kivéve a Lezáró eseti megállapodást) nettósítása devizanemenként (egy nettó összeg Elszámolási számlán történő jóváírása vagy terhelése).
Fizikai Szállítás	Az Értéknapon a Névleges Tőkeösszegnek megfelelő pénzmennyiség szolgáltatása a Felek között.
Forrásszámla	Az Ügyfél és a Bank közötti külön elszámolási megállapodásban meghatározott, Ügyfél azon más banknál vezetett pénzforgalmi bankszámlája/bankszámlái, amelyről a Bank az adott mindenkorai ügylet ellenértékét fogadja, valamint amely számlával szemben az adott mindenkorai ügylet ellenértékét elszámolja, amelyre az Ügyfelet illető pénzügyi összeget átutalja. Forrásszámlára akkor utal a Bank, ha az Ügyfél a Banknál nem rendelkezik pénzforgalmi számlával és Technikai számlán számolja el a Bank az egyes ügyletekből fakadó fizetéseket.
Futamidő	Az Induló nap és a Lejárati nap közötti időszak.
Határidős Ár	A Spot értéknapot meghaladó Értéknapra jegyzett árfolyam.
Induló nap	A Származtatott ügylet futamidejének első napja.
Jelenérték	Valamely jövőbeli pénzügyi mozgásnak a jelenérték-számítás Értéknapjára az ezen Értéknap és a jövőbeli pénzügyi mozgás Értéknapja közötti futamidőre érvényes piaci hozamon számított értéke.

Konvenció (ACT/360)	A kamat (hozam) mértékének megállapításához használt kalkulációs eljárás. A befektetés futamideje (vagy a befektetésből eltelt napok száma) a futamidő (ill. az eltelt futamidő) napjainak számával pontosan megegyezik, 360 napos évet feltételezve.
Kötési árfolyam (Küszöbárfolyam/Strike)	A Devizaárfolyam opciós ügyletben meghatározott árfolyam, amelyen az opció Lehívásakor a Névleges tőkeösszeg átváltásra kerül.
Lehívás	Az az esemény, amely során az opció vásárlója gyakorolja az opcióban meghatározott Opciós jogot.
Lehívás időpontja	Európai típusú opciók esetében a Lehívás napjának azon időpontja, amikor az opció vevője élhet az opcióban foglalt jogával. Pl. EUR/HUF devizapár esetén a devizapiaci szokvány szerint déli 12:00 óra, azonban a Felek ettől eltérő időpontban is megállapodhatnak.
Lehívás napja	Azon Banki munkanap, amikor (európai típusú opció esetén), vagy ameddig (amerikai típusú opció esetén) a Lehívás érvényesíthető.
Lejárat nap (azaz Határidős Értéknap)	A származtatott termékre kötött ügylet futamidejének utolsó napja, mint Értéknap (kivéve opciós ügyletek esetén).
Lezáró eseti megállapodás	Az eredeti Származtatott ügylet Elszámolása érdekében létrehozott Származtatott ügylet, amely ellentétes irányú az eredeti Származtatott ügylettel (eredmény elszámolás).
Lezárás napja	A Lezáró eseti megállapodás megkötésének a napja.
Megjelölt ár	Az Ügyfél által a Megjelölt árra vonatkozó ügyfélajánlatban meghatározott ár.
Megjelölt árra vonatkozó ügyfélajánlat	A pillanatnyi Piaci ártól eltérő áron való Származtatott ügylet ajánlattal történő kezdeményezése az Ügyfél által - amely Származtatott ügylet akkor jön létre, ha az Ügyfél által meghatározott érvényességi időtartam alatt a Piaci ár eléri és/vagy meghaladja a Megjelölt árat (Megjelölt ár teljesül). Az ily módon létrejött Származtatott ügylet Értéknapja az adott mögöttes termék piacán szabványosított elszámolási nap, az Üzletkötés napja pedig a Megjelölt ár teljesülésének napja.
Névleges Tőkeösszeg	A Származtatott ügyletben foglalt pénzügyi eszköz mennyisége.
Opciós delta	Az az érték, amely megmutatja, hogy mennyivel változik az opció értéke, ha az alaptermék (pl. egy Devizapár) árfolyama 1 %-kal változik.
Opciós díj (opciós prémium)	Az Üzletkötés napját követően jellemzően a második Banki munkanapon (Devizapártól függően) az opció vevője által fizetendő díj, az opció ára.
Opciós jog	Az a jog, amelyet az opció vásárlója szerez az Opciós díj ellenében arra, hogy az egyik deviza Névleges tőkeösszegét megvásárolja/eladja (Call/Put) a Lehívás napján a Kötési árfolyamon.

Óvadék	Az Ügyfél által a Keretszerződésben meghatározott formában elhelyezett biztosíték (fedezet), amely a Származtatott ügyletek Alapletét és pótfedezet igényét biztosítja.
Piaci Ár	A származtatott, vagy mögöttes termék piacon érvényes mindenkori ára.
Pótfedezet	A Származtatott ügylet megkötését követően a piaci kockázatokban bekövetkező bármilyen változás (például árfolyam, kamat) esetén, illetve átértékeléskor szükséges kiegészítő fedezet, melynek elhelyezésére a Bank felszólítja az Ügyfelet.
Pótfedezet követelmény	A Bank Fedezeti és Biztosítéki Hirdetményében foglaltak szerinti fedezeti követelmény.
Pozíció	A Származtatott ügylet, Strukturált befektetési ügylet vagy Értékpapír adásvétel és az ezekből eredő jogok és kötelezettségek összefoglaló elnevezése. A pozíció nyitásával az Ügyfél megvásárolja vagy értékesíti az adott mindenkori pénzügyi eszközt, azaz ügyletet köt. A pozíció zárása az ügylet lezárását, azaz pénzügyi eszköz eladását vagy vételét jelenti. A pozíció lezárásával az Ügyfél eredményt, azaz nyereséget, vagy veszteséget realizál. A nyitott pozíció kiértékelt eredménye az Ügyfél szempontjából nem realizált nyereség, vagy veszteség.
Pozíciólezárás (Lezárás)	Olyan Lezáró eseti megállapodás létrehozása a Lejárat napja előtt, vagy legkésőbb a Lejárat napján, mellyel az érintett Származtatott ügylet eredménye elszámolhatóvá válik.
Pozíciólezáró Nettósítás	Rendkívüli elszámolás keretében a Felek egymással szemben fennálló tartozásaik és követeléseik pénzben kifejezett ellenértékének az Ügyfél valamennyi Származtatott ügyletjére vonatkozóan, Pozíciólezárással, a Pozíciólezárás időpontjára történő meghatározása és ezt követően a pénzbeni ellenértékek egymással szemben történő beszámítása (nettósítása).
Rendkívüli Elszámolás	A Keretszerződésben rögzített feltétel bekövetkezése esetén a Bank által egyoldalúan kezdeményezett Pozíciólezárás eredményeként és annak létrejöttékor érvényes Piaci Áron történő elszámolás, amely megtörténtéről a Bank az Ügyfelet haladéktalanul értesíti.
Spot ár	A Származtatott ügyletben meghatározott termék Spot értéknapi jegyzett ára, valamint az adott termék kereskedésében a szabványosított azonnali elszámolásra vonatkozóan jegyzett ár.
Spot értéknapi	A Származtatott ügylet megkötése, vagy valamely, a Származtatott ügylet megkötésével kapcsolatos üzleti esemény napját követő második olyan Munkanap, amely a Származtatott ügyletben szereplő mögöttes termék piacán az azonnali elszámolás Értéknapi (kivéve, ha az adott deviza nemzetközi elszámolása ettől eltér). Egyes mögöttes termékek esetében az elszámolás időtartama (elszámolási ciklusa) ettől eltérhet.

Stop-loss	Jelen Keretszerződés szerint az Ügyfél által vagy a Bank által, az Ügyfél veszteségeinek korlátozására kezdeményezett Pozíciólezárás.
Swap pont	A termék futamideje alatt felhalmozódó devizakamatok különbözete árfolyam pontokban kifejezve.
Származtatott ügylet	Tőkeáttétellel létrehozott olyan pénzügyi eszköz, amelynek értéke valamely mögöttes termék (pl.: áru, deviza, kötvény, részvény, részvény-index) értékétől függ, abból határozható meg.
Treasury limit	A Bank által az Ügyfél részére egyedi elbírálás alapján és egyoldalú döntéssel megállapított indikatív, kockázatvállalást jelentő keretösszeg, amely az Ügyfél Származtatott ügyletre vonatkozó letéti követelmény képzéséhez kapcsolódóan letéti (óvadéki) igényt fedezhet olyan módon, hogy a Bank a keretösszeg figyelembevételével kérhet az Ügyféltől óvadékot. A megállapított adott mindenkori keretösszeget a Bank nem köteles közölni az Ügyféllel.
Treasury technikai számla	A Bank tulajdonában és kizárólagos rendelkezése alatt álló, az Ügyfél és a Bank közötti külön elszámolási megállapodásban meghatározott azon bankszámla/bankszámlák, amely(ek)re a Bank az Ügyféllel szemben az adott mindenkori ügylet pénzmozgásait elszámolja, amelyre a Forrásszámláról az adott mindenkori ügylet ellenértékét fogadja, és amelyről az Ügyfelet illető pénzüsszeget a Forrásszámlára átutalja. A Treasury technikai számláról az Ügyfél állandó vagy eseti jelleggel kérheti kivonat készítését.
Üzletkötés napja	A Keretszerződés hatálya alá tartozó adott mindenkori ügylet megkötésének napja.
Volatilitás	Matematikai kifejezés amely %-ban adja meg, hogy pl. egy Devizapár árfolyama milyen mértékben ingadozott.

A termék előnyei és hátrányai

Előnyök

- **Vásárlás előnye:** Az opció vevője védve van a számára kedvezőtlen árfolyammozgás ellen, ugyanakkor megmarad a lehetősége, hogy a számára kedvező árfolyam változásokat kihasználja. Az opció vevőjének maximális vesztesége a kifizetett Opció díj, nyeresége – kedvező árfolyammozgás esetén – korlátlan.
- **Eladás előnye:** Az Opció díj eladása azonnali bevételt jelent (Opció díj).

Hátrányok

- **Vásárlás hátránya:** Az Opció díj megvétele azonnali költséget jelent (Opció díj).

- **Eladás hátránya:** Az opció eladója a számára kedvező irányú árfolyamelmozdulásból csak korlátozott mértékben részesülhet, a kedvezőtlen irányú árfolyam elmozdulás viszont jelentős veszteséget okozhat számára. Az opció eladójának maximális nyeresége a kapott Opciós díj, vesztesége – kedvezőtlen árfolyammozgás esetén – elvileg akár korlátlan lehet.

Az opciós ügyletek nyereség profilja

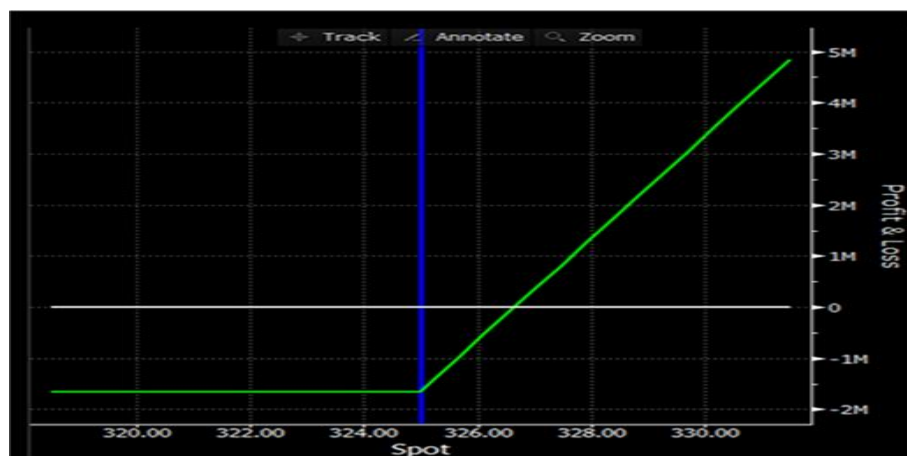
Az egyszerű Devizaárfolyam opciós ügyletek kifizetési (profit) profilja a következőképpen alakul:

Vételi jog

A lenti grafikon azt mutatja, hogy egy 1 000 000 EUR Névleges tőkeösszegű, 325,00 EUR/HUF Kötési árfolyamú vételi (Call) opció nyereség profilja hogyan alakul a lejáratkor érvényes piaci Spot árak mellett. Az opció vásárlója által fizetendő Opciós díj 1 500 000 HUF.

Amennyiben a lejáratkor érvényes piaci Spot ár alacsonyabb, mint 325,00 EUR/HUF, az Ügyfél a piacon konvertál, nem él Opciós jogával, de az Opciós díj megfizetése miatt 1 500 000 HUF költsége van az opción.

Amennyiben lejáratkor az érvényes piaci Spot ár magasabb, mint 325,00 EUR/HUF, a megvásárolt Opciós jog védelmet nyújt, így az Ügyfél jogosult az érvényes piaci Spot árnál kedvezőbbben, 325,00 EUR/HUF árfolyamon a konverziót végrehajtani. Azonban a konverzió effektív árfolyama a kifizetett Opciós díj miatt 326,50 EUR/HUF (325,00 EUR/HUF Spot ár * 1 000 000 EUR Névleges tőkeösszeg + 1 500 000 HUF Opciós díj = 326 500 000 HUF, ami 326,50-es EUR/HUF árfolyamot jelent). Minél magasabb a lejáratkori piaci Spot ár, annál magasabb a Call opció vásárlójának a lejáratkor érvényes piaci Spot árakhoz képest a nyeresége.

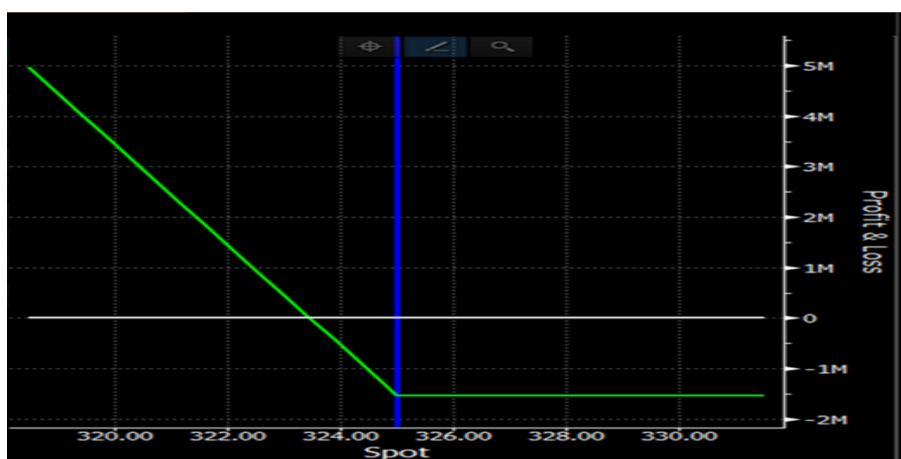

Eladási jog

A lenti grafikon azt mutatja, hogy egy 1 000 000 EUR Névleges tőkeösszegű, 325,00 EUR/HUF Kötési árfolyamú eladási (Put) opció nyereség profilja hogyan alakul a lejáratkor érvényes piaci Spot árak mellett. Az opció vásárlója által fizetendő Opciós díj 1 500 000 HUF.

Amennyiben a lejáratkor érvényes piaci Spot ár magasabb, mint 325,00 EUR/HUF, az Ügyfél a piacon konvertál, nem él Opciós jogával, de az Opciós díj megfizetése miatt 1 500 000 HUF költsége van az opción.

Amennyiben lejáratkor az érvényes piaci Spot ár alacsonyabb, mint 325,00 EUR/HUF, a megvásárolt Opciós jog védelmet nyújt, így az Ügyfél jogosult az érvényes piaci Spot árnál kedvezőbben, 325,00 EUR/HUF árfolyamon a konverziót végrehajtani. Azonban a konverzió effektív árfolyama a kifizetett Opciós díj miatt 323,50 EUR/HUF (325,00 EUR/HUF Spot ár * 1 000 000 EUR Névleges tőkeösszeg – 1 500 000 HUF Opciós díj = 323 500 000 HUF, ami 323,50 EUR/HUF árfolyamot jelent). Minél alacsonyabb a lejáratkori piaci Spot ár, annál magasabb a Put opció vásárlójának a lejáratkor érvényes piaci Spot árakhoz képest a nyeresége.

A termék kockázatai

Az opció megvásárlása nem hordoz magában addicionális kockázatot, ugyanis az opció megvásárlója számára a maximális veszteség a kifizetett Opciós prémium összege. Az opció eladójának ezzel szemben elméletileg korlátlan vesztesége lehet.

Az opciós ügyletek eladása egyoldalú kockázatvállalást jelent az ügylet jövőbeni eredményét tekintve. Az opciós ügyleteknél alacsony biztosítékkal /Fedezettel nagy értékű pozíciók árváltozásait lehet megnyerni vagy elveszíteni. Következésképpen a nyereség vagy veszteség többszöröse lehet a bank részére biztosított fedezetnek.

A Deviza-árfolyam opciónak a pénzügyi kockázatát több tényező együtt alkotja: az opciós ügylet alapjául szolgáló Devizapárnak a bankközi devizapiacon jegyzett mindenkori árfolyama (Piaci ára), a Devizapár árfolyamának változékonysága (Volatilitás), az opció Futamideje és a Devizapárt alkotó devizák kamatkülönbsége.

A több tényező együttes kockázata a kockázati tényezők esetleges együttmozgása esetén, meghaladhatja az egyes tényezők kockázatainak összegét, például az üzletkötés alapjául szolgáló Devizapár árfolyamának jelentős emelkedésével párhuzamosan, a várt jövőbeni változékonyság (implicit Volatilitás) is jelentősen megnövekedhet.

1. Az opciós ügylet alapjául szolgáló Devizapár árfolyam változásának hatása esetén, ha az egyik deviza erősödik a másik devizához képest (pl. EUR/HUF árfolyam emelkedik), az ügyfélszempontról negatívan érinti a devizaopciók értékét abban az esetben, ha az ügyfél vételi jogot (pl. EUR Call – HUF Put opciót) adott el. Ha az egyik deviza gyengül a másik devizához képest (pl. EUR/HUF árfolyam csökken), az ügyfélszempontról negatívan érinti a devizaopciók értékét abban az esetben, ha az ügyfél eladási jogot (pl. EUR Put – HUF Call opciót) adott el.
2. Ha az Ügyfél az opció eladója, akkor az alapul szolgáló Deviza-árfolyam várt, jövőbeni változékonyságának (implicit volatilitás) növekedése az Ügyfél szempontjából jeletősen negatívan érintheti az opciós ügyletek értékét.
3. Az alapul szolgáló Devizapárt alkotó devizák kamatkülönbségének változása okozza a legkisebb elmozdulást az opciók értékét tekintve.

4. Ha az ügyletet alkotó devizák piaca megfelelően likvid, normál piaci körülmények között az ügylet Lezárására mindig nyílik lehetőség, ugyanakkor a piaci likviditás csökkenésével a vételi és eladási árak különbözete megnőhet, ami veszteséget okozhat a pozíciót zárni kívánó Ügyfelek számára.

Az egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet elszámolása

Lejáratkor

Fizikai szállítás

Amennyiben az opció Lehívásra kerül, az egyszerű Devizaárfolyam opció elszámolása Fizikai szállítással történik meg, azaz a konverzió könyvelésre kerül az Ügyfél számláin a Kötési árfolyamon.

Fizetési nettósítás keretében, amennyiben adott Értéknapon több Származtatott ügylet (Határidős árfolyam megállapodás, Devizacsere ügylet vagy Devizaárfolyam opciós ügylet) Fizikai szállítása, valamint egyéb pénzfizetési kötelezettség esedékes, úgy az ügyletek Devizanemenként összevontan, egy nettó összeg jóváírásával vagy terhelésével kerülnek elszámolásra az ügyfél számláin. Az egy adott Értéknpra eső, ugyanolyan devizanemű és ellentétes irányú pénzáramok nettó eredményt, egyenleget képeznek az Ügyfél számláján, de az ügyletek nincsenek összepárosítva. Fizetési nettósítás keretében, ha az Ügyfél nem tudja leszállítani a Devizaárfolyam opciós ügyletben meghatározott öt terhelő pénzáramot, akkor az Ügyfél jogosult egy ellentétes irányú konverziós ügyletet kötni a Lejárat napra az azt megelőző első vagy második munkanapon, amellyel semlegesíti a Devizaárfolyam opciós ügylet pénzáramait és ezzel egy nettó pénzáramot (eredményt) hoz létre.

Lejárat előtt

Pozíció zárása

Az Ügyfél a Lejárat napot megelőzően egy ellentétes irányú és ugyanolyan típusú, azonos Kötési árfolyamú Devizaárfolyam opciós ügylettel kitettséget eliminálhatja (amennyiben például számára nagyon kedvezőtlenül alakul az árfolyam). Ekkor a Piaci ár módosulásának megfelelően árazódik újra az Opciós díj, az együttes eredmény pedig a vásárolt és az eladott Opciós jogok díjainak különbözetéből adódik. A lejáratkor az opció esetleges lehívásából származó pénzáramok egymást kiütik.

Az egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet kalkulációja

Példa – Opciós jog vásárlása, Fizikai szállítás

Az Ügyfél 3 hónap múlva várható 100 000 EUR deviza árbevételének árfolyamkockázatát akarja lefedezni. Az Ügyfél számára a forint árfolyamának erősödése jelenti az egyik kockázatot, hiszen ezáltal az Ügyfél jövőbeni EUR bevétele kevesebb forintot ér. Az üzletkötés időpontjában az azonnali Deviza-árfolyam 310,00 EUR/HUF.

Az Ügyfél 310,00 Kötési árfolyamú EUR Put (EUR Put – HUF Call) opció (eladási jog) vásárlásával kíván védekezni egy esetleges forint erősödés ellen. A Futamidő, a Névleges tőkeösszeg, valamint a Kötési árfolyam alapján a Bank meghatározza az Opciós díjat. Ebben az esetben az opció díja 3,50 HUF/EUR, azaz az Ügyfél 350 000 forintot fizet a jog megvásárlásáért, amelynek Elszámolása az Üzletkötés napját követő második Banki munkanapon esedékes.

Az ügylet lehetséges kimenetelei

Amennyiben a Lehívás napján déli 12:00 órakor az EUR/HUF árfolyam magasabb, mint 310,00:

- Az Ügyfél nem fog élni Opciós jogával, az EUR árbevételét az aktuális Piaci áron váltja forintra, hiszen az magasabb, mint az opciós szerződésben meghatározott Küszöbárfolyam, így az Ügyfél az aktuális Piaci árral jár jobban.
- Opciós díjként 350 000 forintot kellett az Ügyfélnek fizetnie, ami az ügylet költsége és az azon elért eredményét jelenti.

Amennyiben az EUR/HUF árfolyam 310,00 alatt van:

- Az Ügyfél eladási jogát érvényesíti az Opciós jog eladójával szemben, azaz 310,00 árfolyamon EUR-t ad el HUF ellenében.
- Ha pl. a Lehívás napján az EUR/HUF árfolyam 305,00, akkor az Opciós jognak köszönhetően az Ügyfél nyereséget realizál az ügyleten: Árfolyam nyereség – Opciós díj, azaz $(310,00 - 305,00) * 100\ 000 - (+350\ 000) = 150\ 000$ HUF.

Példa - Opciós jog eladása, Fizikai szállítás

Az Ügyfélnek 100 000 EUR devizaárbevétel szerepel a terveiben, amely 3 hónap múlva esedékes. Az árbevételi terveknek a 315,00 EUR/HUF árfolyam felelne meg. Az aktuális azonnali Piaci ár 310,00 EUR/HUF. Az Ügyfél nem számít jelentős HUF erősödésre, sem gyengülésre.

Ezért pénzügyi pozíciójának javítása érdekében az Ügyfél egy 312,00 Kötési árfolyamú vételi jogot (EUR Call – HUF Put opciót) ad el, amelyért 3,00 HUF/EUR, azaz 300 000 HUF Opciós díjra jogosult, amelynek Elszámolása az Üzletkötés napját követő második Banki munkanapon esedékes.

Az ügylet lehetséges kimenetelei

Amennyiben a Lehívás napján déli 12:00 órakor EUR/HUF az árfolyam magasabb, mint 315,00:

- Az opció vásárlója élni fog EUR vételi jogával, azaz az Ügyfélnek el kell adnia 312,00 EUR/HUF Kötési árfolyamon 100 000 EUR-t.
- Ha például a Lehívás napján 320,00 EUR/HUF a piaci Spot ár, akkor az Ügyfél eredménye a Kötési és a Piaci ár közötti különbség (az Opciós díj beszámításával, mely az Ügyfél eredményét javítja):
 $100\ 000 * (312,00 - 320,00) + 300\ 000 = -500\ 000$ HUF

Amennyiben az EUR/HUF árfolyam 312,00 és 315,00 közé esik:

- Az opció vásárlója élni fog EUR vételi jogával, azaz az Ügyfélnek el kell adnia 312,00 EUR/HUF Kötési árfolyamon 100 000 EUR-t.
- Ha például a Lehívás napján 314,00 EUR/HUF a piaci Spot ár, akkor az Ügyfél eredménye az Kötési és a Piaci ár közötti különbség, ebben az esetben azonban az Opciós díjjal együtt nyereséget realizál:
 $100\ 000 * (312,00 - 314,00) + 300\ 000 = 100\ 000$ HUF

Amennyiben az EUR/HUF árfolyam 312,00 alatt van:

- Az Ügyféllel szemben nem fogják érvényesíteni az opciós jogot, így az Ügyfél az aktuális Piaci áron értékesítheti a 100 000 EUR-t.
- Ebben az esetben az Ügyfél Nyeresége az Ügyleten a teljes Opciós díj, 300 000 HUF.

Példa – Opció jog eladása, Pozíció zárása

Az Ügyfél elad 100 000 EUR Névleges tőkeösszegre 310,00 EUR/HUF Kötési árfolyamú 4 hónapos Futamidejű vételi jogot (EUR Call – HUF Put opciót). Az aktuális piaci Spot ár 305,00 EUR/HUF, az Ügyfél nem számít jelentős HUF erősödéssre, sem gyengülésre. Az ügylet Opció díja 4,70 HUF/EUR (470 000 HUF), amit az üzletkötést követő második Banki munkanapon az Ügyfél az opció vevőjétől megkap.

Az Ügyfél a Lehívás napja előtt 2 hónappal, látva az Piaci ár számára kedvezőtlen alakulását, visszavásárolná az opciót:

- megvásárol egy 100 000 EUR, 310,00 Kötési árfolyamú, 2 hónap Futamidejű, az eredeti opcióval megegyező lejáratú vételi jogot.
- Az aktuális Piaci ár ekkor 317,00 EUR/HUF, az Ügyfélnek pedig ennek megfelelően magasabb, 8,00 HUF/EUR (800 000 HUF) Opció díjat kell fizetnie az opció visszavételéért.
- Az Ügyfél teljes eredménye a kapott és fizetett Opció díjak különbsége: $470\ 000 - 800\ 000 = -330\ 000$ HUF.

Példa - Szintetikus határidős ügylet

Az Ügyfél határidőre szeretne EUR-t vásárolni HUF ellen 2 hónapos lejáratra. A Devizapár jövőbeni árfolyamát fixálni szeretné opciók segítségével. Az Üzletkötés napján az azonnali (Spot) ár 310,00 EUR/HUF, a 2 hónapos Határidős ár 311,50 EUR/HUF.

- Ez a határidős ügylet (Határidős deviza vásárlás) felépíthető opciókból oly módon, hogy az Ügyfél:
- vásárol egy 2 hónap Futamidejű EUR Call (- HUF Put) opciót 311,50-es Kötési árfolyammal (amiért Opció díjat fizet) és
- elad egy 2 hónap Futamidejű EUR Put (- HUF Call) opciót szintén 311,50-es Kötési árfolyammal (amiért Opció díjat kap)
- egymással megegyező Névleges tőkeösszegre.

Az ügylet lehetséges kimenetelei

A Lehívás napján az aktuális Piaci ártól függően vagy az Ügyfél hívja le a Call opciót (ha Piaci ár > Call opció Kötési árfolyama), vagy a Put opciót hívják az Ügyféllel szemben (ha Piaci ár < Put opció Kötési árfolyama). Amennyiben a Lehívás napján a Piaci ár a Kötési árfolyam felett van (> 311,50 EUR/HUF):

- az Ügyfél lehívja a Banktól megvásárolt EUR Call opciót, így az Ügyfél a Piaci árnál kedvezőbb áron tud EUR-t vásárolni az opció Kötési árfolyamán.

Amennyiben a Lehívás napján a Piaci ár a Kötési árfolyam alatt van (< 311,50 EUR/HUF):

- a Bank lehívja az Ügyféllel szemben az EUR Put opciót, így az Ügyfél árfolyam veszteséget szenved a piaci árfolyam és az opció kötési árfolyama közötti különbséggel.

Példa - Sávós devizaárfolyam opció ügylet

A Sávós devizaárfolyam opció ügylet stratégiája hasonló a Szintetikus határidős ügyletéhez, azonban a két opció Kötési árfolyama különböző: a vételi jog Kötési árfolyama magasabb, mint az azonos lejáratra érvényes Határidős ár, a eladási jog Kötési árfolyama pedig alacsonyabb.

Az előző Szintetikus határidős ügylet adatait felhasználva (Határidős ár 311,50 EUR/HUF):

- az Ügyfél 2 hónap Futamidejűre vásárol egy 313,00 EUR/HUF Kötési árfolyamú EUR Call (- HUF Put) opciót és

- elad egy 309,50 EUR/HUF Kötési árfolyamú EUR Put (- HUF Call) opciót
- egymással megegyező Névleges tőkeösszegre.

A stratégia nulla összköltségű az Ügyfél számára, mivel a Call opcióért fizetett Opció díjat kompenzálja a Put opcióért kapott Opció díj.

Az ügylet lehetséges kimenetelei

Amennyiben a Lehívás napján a Piaci ár a Call opció Kötési árfolyama felett van ($> 313,00$ EUR/HUF):

- az Ügyfél lehívja a Banktól megvásárolt EUR Call opciót, így a Piaci árnál kedvezőbb áron tud EUR-t vásárolni.

Amennyiben a Lehívás napján a Piaci ár a Put opció Kötési árfolyama alatt van ($< 309,50$ EUR/HUF):

- a Bank lehívja az Ügyféllel szemben az EUR Put opciót, így a Piaci árnál kedvezőbb áron tud EUR-t eladni az Ügyfélnek.

Amennyiben a Lehívás napján a Piaci ár $309,50$ és $313,00$ EUR/HUF között van:

- egyik opció sem kerül lehívásra

Az egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet fedezetigénye

Ha az Ügyfél az opció vásárlója, akkor az ügylet nem igényel sem az Ügyfél számára meghatározott Treasury limitet, sem Ügyfél általi óvadékelhelyezést.

Opció eladása esetén az Ügyfél pénzügyi kockázatot vállal, mert a Futamidő alatt fennáll annak a lehetősége, hogy az ügylet piaci értéke az Ügyfél szempontjából negatívvá válik, így a Bank az Ügyfél mindenkor fizetési képességének biztosítása érdekében üzletkötéskor fedezetet kér (Alapletét). A mindenkor aktuális fedezetigényeket a Bank egyoldalúan határozza meg és azt a Keretszerződés tartalmazza.

Ha az Ügyfél opciókból felépített Szintetikus határidős ügyleteket, Sávos devizaárfolyam opciós ügyleteket, valamint bármilyen egyéb olyan opciós stratégiát üzletel, amelyben van az Ügyfél által vásárolt és az Ügyfél által eladott opció is, akkor ugyanolyan mértékű Óvadék, vagy Treasury limit igény merül fel, mint az önmagában eladott opciók esetében.

Ha az esetleges piaci mozgások következtében a Futamidő során Ügyfél szempontból az ügyleten elért, pénzügyileg nem realizált veszteség eléri az üzletkötéskor kért Alapletét meghatározott, a Keretszerződésben szabályozott mértékét, a Bank jogosult Pódfedezetet kérni az Ügyféltől.

Az egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet feltételei

Az egyszerű Devizaárfolyam opciós ügylet megkötéséhez az Ügyfélnek rendelkeznie kell:

- Treasury keretszerződéssel;
- Kitöltött MiFID kérdőívvel (lakossági és szakmai ügyfelek esetében);
- MiFID nyilatkozattal;
- Nyilatkozattal kiemelt Információkat tartalmazó dokumentumokról (lakossági ügyfelek esetén);
- Érvényes LEI kóddal;
- EMIR megállapodással;
- Az ügylet biztosítésként elhelyezett fedezettel (Alapletét) vagy Treasury limittel.

Felhívjuk figyelmét, hogy jelen terméktájékoztató – ideértve az esetlegesen hozzá csatolt dokumentumokat is – a Bank és az Ügyfelek között létrejövő keretszerződés elválaszthatatlan részét képezi, a keretszerződés alapján köthető egyes termékek leírását, az adott termékénél alkalmazott fogalmak és az elszámolás módját határozza meg. A terméktájékoztató az adott pénzügyi eszköz típusával kapcsolatos általános és nyilvános tájékoztatást szolgálja, amelynek tartalma nem minősül kötelezettségvállalásnak, megfogalmazása nem teljeskörű. A terméktájékoztató nem minősül befektetési elemzésnek, ajánlásnak vagy javaslatnak, nem célja az Ügyfél befektetési döntésének befolyásolása vagy ösztönzése. A terméktájékoztató nem tekinthető személyre szóló üzleti ajánlatnak vagy ajánlásnak illetőleg befektetési tanácsadásnak.

Felhívjuk továbbá figyelmét, hogy a terméktájékoztatóban szereplő példák fiktívek és csak a kellő tájékoztatást szolgálják, továbbá, hogy az ismertetett példáktól a tényleges piaci helyzet lényegesen eltérhet.

Közzététel: 2019. április 18.
Hatályos: 2019. április 29.

www.erstebank.hu

ERSTE
Bank